

1. Rekenen: Tijd

Pagina 9

1.1 Tijds indeling - duur

a. Vul de maanden in behorend bij elke periode.

- april-mei-juni.
- juli-augustus-september.
- oktober-november-december.

Pagina 10

b. Vul de weetjes in.

1. 1 millennium, 9 eeuwen, 9 decennia.
2. 168, want 24×7
3. 30 dagen
4. 696, want 24×29
5. 1461, want $3 \times 365 + 366$
6. 1008, 2024, 1980, 2016, 544
7. 24 uur, 48 halve uren, 96 kwartieren, 1440 minuten

Een (niet schrikkel) jaar heeft **525600** minuten.

De 5^e eeuw was van **401** tot **500**.

De 20^e eeuw was van **1901** tot **2000**.

Het jaar 1967 zit in de **20^e** eeuw.

Het jaar 1108 zit in de **12^e** eeuw.

Pagina 11

1.2 Rekenen met tijdsduur

a. Schrijf de volgende tijden in seconden

- 181 seconden
- 61 seconden
- 353 seconden
- 728 seconden
- 600 seconden
- 921 seconden
- 3600 seconden
- 275 seconden

b. Schrijf de volgende minuten in uren en minuten

- 1 uur en 35 minuten
- 1 uur en 28 minuten
- 3 uur en 8 minuten
- 4 uur
- 2 uur en 2 minuten
- 1 uur en 5 minuten
- 7 uur
- 1 uur en 39 minuten
- 8 uur en 20 minuten
- 0,25 uur
- 0,5 uur

c. Schrijf de volgende tijden in minuten

- 312 minuten
- 428 minuten
- 220 minuten
- 75 minuten
- 181 minuten
- 245 minuten
- 150 minuten

Pagina 12

- d.** 83 minuten
- e.** 163 minuten

1.3 Digitale tijden en Engelstalige tijden

Nu jij ...

Nederlandse tijd	Engelstalige tijd
20:15	8:15 PM
9:10	9:10 AM
10:30	10:30 AM
21:00	9 PM
15:00	3 PM
22:15	10:15 PM
7:00	7 AM

Pagina 13

1.4 Tijdsommen

Hoelang duurt elk programma?

- 45 minuten
- 15 minuten
- 15 minuten
- 5 minuten
- 35 minuten

5 minuten
45 minuten
15 minuten
15 minuten
5 minuten

- a. 3 uur en 20 minuten
- b. 1 uur en 55 minuten
- c. 1 uur en 20 minuten

Pagina 14

Kalender

- Vrijdag
- Maandag 28 juli
- 17 juli
- Maandag 30 juni
- 7 augustus

Pagina 15

Reisschema

- Rotterdam Centraal
- 108 minuten onderweg
- 1 keer overstappen op Zwolle
- Een intercity stopt minder vaak dan een stoptrein.

Pagina 17

Rekenen 2: Romeinse cijfers

a. Schrijf zelf de volgende getallen in Romeinse cijfers:

XV
MM
XXX
LXIV
MCM
XXXIII
DCXII
DCLIV
MMXIIX
CC

Pagina 18

b. Schrijf de volgende Romeinse cijfers in getallen:

2650

14
3001
74
43
109
1240
36
3
15
1234

Pagina 19

Rekenen 3: Metriek stelsel

3.1 Algemeen

1. Afstand van je handpalm
2. Afstand van je duim
3. Afstand van topje van je duim tot het topje van je pink bij een gestrekte hand.

Pagina 21

3.2 Lengte

Vul de onderstaande opdrachten in en maak zelf sommen in de lege hokjes:

5 hm	50 dam	500 m	5000 dm
3 dam	30 m	300 dm	3000 cm
7 m	70 dm	700 cm	7000 mm
8 hm	80 dam	800 m	8000 dm
80 dam	800 m	8000 dm	80000 cm
1 m	10 dm	100 cm	1000 mm
70 km	700 hm	7000 dam	70000 m
35677 cm	3567,7 dm	356,77 m	35,677 dam
376 m	37,6 dam	3,76 hm	0,376 km
1 cm	0,001 dam	0,0001 hm	0,00001 km
74,9 km	749 hm	7490 dam	74900 m
0,0085 km	0,085 hm	8,5 m	0,85 dam

Opdrachten:

1. 420 m	6. 3725 m
2. 406 cm	7. 1140 cm
3. 132 mm	8. 55 cm

4. 2000008 mm 9. 8,28 km
 5. 1089 cm 10. 128 cm

Pagina 23

3.3 oppervlakte

5 hm ²	500 dam ²	50000 m ²	5000000 dm ²
3 dam ²	300 m ²	30000 dm ²	3000000 cm ²
7 m ²	700 dm ²	70000 cm ²	7000000 mm ²
8 hm ²	800 dam ²	80000 m ²	8000000 dm ²
8 dam ²	800 m ²	80000 dm ²	8000000 cm ²
1 m ²	100 dm ²	10000 cm ²	1000000 mm ²
70 km ²	7000 hm ²	700000 dam ²	70000000 m ²

Zet de volgende oppervlaktematen om in de gevraagde eenheden

- 20000 m²
- 50000 dam²
- 0,1 ca (m²)
- 900 a
- 200 cm²
- 0,0007 ha
- 600 hm²
- 2000000 mm²

Sommen maken:

- 208 m²
- 494 cm
- 47 m²
- 6,1 dm²
- 825 dam²

Pagina 25

Zet de volgende inhoudsmaten om in de gevraagde eenheden:

- 5000000 dam³
- 2 l
- 600 cl
- 2,5 dm³
- 8 dm³
- 720 cm³
- 350 cm³
- 250 cm³
- 50 cl
- 320 ml

Pagina 27

Even oefenen:

1. 8 kg+ 3 hg
2. 9356 g
3. 978,8 dag
4. 550 g
5. 1001 g

Pagina 28

Oefeningen uit de praktijk:

1. 30 tot 35 liter
2. 2 liter
3. 1000 gram
4. 1 liter
5. 5000 m²
6. Hectare
7. 16 km
8. 18,75 minuten
9. 10 liter
10. 100 meter; hectometerpaaltjes
11. 1,25 dl
12. 1,5 liter
13. ...
14. 334,94 km
15. Allebei even zwaar, namelijk 1 kg

Pagina 32

Bereken van onderstaande figuren:

1. 38 cm en 28 mm
2. 68 m² en 33 mm²
3. 96 dm³

Pagina 33

Opdracht: lees de temperaturen af op deze thermometers:

1. 37,4 °C
2. 87.4 °C
3. -5 °C

Pagina 34

Vragen over temperatuur:

1. Tussen 35,5 °C en 37,8 °C
2. Bij 38 °C
3. Bij 100 °C
4. Bij 0 °C
5. 15,2 °C
6. 2,7 °C
7. ...
8. -1 °C
9. 2 °C

Pagina 36

Bereken de korting van reisbureau Bright:

1. 781,60
2. 325,50
3. 3,50
4. 279,36
5. 155,61
6. 215,00
7. 464,10
8. 630,00
9. 580,80
10. 5,00
11. 89,10
12. 6,24
13. 96,72
14. 193,20
15. 206,40
16. 242,22

Pagina 37

- Oslo 10% korting
- Rome 20% korting
- Moskou 1% korting

Opdrachten:

1. 66%
2. 40%
3. 35%
4. 115,93 euro

Pagina 38

Zet achter deze breuken het percentage en het kommagetal:

1. 20%
2. 2%
3. 5%
4. 50%
5. 8%
6. 50%
7. 50%
8. 40%
9. 16%
10. 25%

Pagina 39

Zet achter deze decimalen het percentage:

1. 40
2. 55
3. 5
4. 750
5. 99
6. 45,5
7. 150
8. 1

Pagina 40

1. 8.000
2. 800.000
3. 80.000.000
4. 8.000.000
5. €8,-
6. 8.000.000.000
7. 500
8. 800.000.000

Pagina 41

1. 3,5,1,2,4
2. 1,2=5,4,3
3. 1,2,5,4,3
4. 3,1,5,2,4
5. 2,3,1,5,4

Pagina 42

Antwoorden van klein naar groot:

- 3) 4.149
- 4) 6.009

1) 20.053

2) 38.911

Pagina 43

Antwoorden van groot naar klein

2) 21.091

1) 14.055

4) 6.999

3) 1.099

Pagina 44

1. 120

2. 12.000

3. 495

4. 1.392

Pagina 45

1. 24,75

2. 146

3. 82,8

4. 174,75

Pagina 47

3 6 12 24 1

9 18 36 72 3

100 20 10 5

25 5 2,5 1,25

Pagina 48

Hoeveel kilometer rijden de auto's?	In 1 jaar	In 10 jaar
A	17.548,9	175.489
B	5.017,2	50.172

C	10.499,5	104.995
D	14.239,8	142.398
E	4.617,2	46.172
F	10.111,0	101.110

Meest gereden: auto A

Minst gereden: auto E

Totaal aantal km van alle auto's na 10 jaar 620.336 km.

Pagina 49

Opel: € 25,67

Volkswagen: € 12,83

Volvo: € 15,40

Range Rover: € 38,50

Renault: € 32,08

Defender: € 42,78

Liter verschil tussen de zuinigste en de minst zuinige auto: € 29,95

Pagina 50

1. € 13,10
2. € 26,20
3. € 32,75
4. € 11,38

Pagina 51

1. € 2,31 wordt afgerond op € 2,30
2. € 2,99 " " € 3,-
3. € 1399,99 " " € 1400,-
4. € 17,77 " " € 17,80
5. € 0,08 " " € 0,10
6. € 0,99 " " € 1,-
7. € 65,59 " " € 65,60
8. € 3,33 " " € 3,30

Bijvoorbeeld Engeland: de pond

Pagina 52

1. 1: 200.000 = 1 cm => 2 km
2. 1: 100.000 = 1 cm => 1 km
3. 1: 50:000 = 1 cm => 0,5 km
4. 1: 25.000 = 1 cm => 0,25 km = 250 m
5. 1: 10.000 = 1 cm => 0,10 km = 100 m
6. 1: 1.250 = 1 cm => 0,0125 km = 12,5 m
7. 1: 100 = 1 cm => 0,001 km = 1 m

Pagina 53

1. 600 m
2. Via Avondrood
3. met de fiets dat gaat het snelste

Pagina 57

1. $\frac{6}{8} => \frac{3}{4}$
2. $\frac{7}{7} => 1$
3. $\frac{5}{6}$
4. $2\frac{2}{6} => 2\frac{1}{3}$
5. 3
6. $\frac{1}{9}$
7. 1
8. $2\frac{4}{5}$
9. $4\frac{3}{7}$
10. 5

Pagina 58

Welke breuk is groter?

1. $\frac{3}{4}$
2. $\frac{3}{6}$
3. Even groot
4. $\frac{2}{3}$
5. $\frac{2}{5}$

Pagina 59

1. $\frac{8}{9}$
2. $\frac{3}{3} = 1$
3. 4

4. $11 \frac{2}{3}$
5. $3x \frac{1}{6} = 3x \frac{19}{6} = \frac{57}{6} = 9 \frac{3}{6} = 9 \frac{1}{2}$
6. $7 \frac{7}{18}$
7. $9 \frac{12}{15}$

Pagina 67

Licht is bijvoorbeeld het licht van de zon of van een lamp.

Ligt is een werkwoord. Het komt van liggen.

Pagina 70

1. ideeën
2. knieën
3. drieën
4. tweeënvijftig
5. calorieën
6. sleeën
7. reünie

Pagina 71

1. Carla's
2. taxi's
3. lama's
4. auto's
5. A4'tje
6. baby's
7. ski's
8. tv's
9. lentes
10. Azalea's

Pagina 74

1. vinden
2. wennen
3. denkt
4. spelt
5. spelen
6. wendt
7. verzand

8. besteed
9. wend
10. opletten

- 1) strand
- 2) strand
- 3) strand
- 4) stranden
- 5) strandt
- 6) strand

Ik land = C

Brand je = D

Pagina 75

- 1) droegen
- 2) schreven
- 3) lazen
- 4) wreven
- 5) liepen
- 6) kochten
- 7) gaven
- 8) mochten
- 9) verdwenen
- 10) moesten
- 11) baden
- 12) besloten
- 13) molken
- 14) ontbeten
- 15) sloegen
- 16) sloten
- 17) verloren
- 18) zwegen
- 19) zongen
- 20) werden

Pagina 77

- 1) tuurde
- 2) wenden
- 3) doemde
- 4) pakte

- 5) praatte
- 6) verraste
- 7) mistte
- 8) miste
- 9) praatten
- 10) strandden
- 11) praatte
- 12) strandde
- 13) praatte
- 14) praatte

Kies het juiste werkwoord:

D

B

Pagina 79

- 1) gepakt
- 2) gered
- 3) gestruikeld
- 4) gevallen
- 5) gemist
- 6) gebroken
- 7) geschrokken
- 8) geschreeuwd
- 9) gehinderd
- 10) begrepen

Pagina 80

- 1) gewerkte
- 2) onbetaalde
- 3) afgeleide
- 4) bestuurde
- 5) verlichte
- 6) vermelde

Pagina 83

1

elke dag = bepaling

maak = gezegde

maak = persoonsvorm

Uit dit boek = bijwoordelijke bepaling

Oefeningen = lijdend voorwerp

2

Volgende week = bepaling

Krijgt = gezegde

Krijgt = persoonsvorm

Jeroen = onderwerp

Een nieuwe computer = lijdend voorwerp

3

De docent = onderwerp

Gaf terug = gezegde

Gaf = persoonsvorm

Aan de leerling = meewerkend voorwerp

Het schrift = lijdend voorwerp

4

de jongen = onderwerp

gaat = gezegde

gaat = persoonsvorm

naar de winkel = bijwoordelijke bepaling

5

Ik = onderwerp

Gaf = gezegde

Gaf = persoonsvorm

Het geld = lijdend voorwerp

Aan de cassière = meewerkend voorwerp

In de winkel = bijwoordelijke bepaling

6

De leuke jongen = onderwerp

Wacht = gezegde

Wacht = persoonsvorm

Op zijn vriendin = bijwoordelijke bepaling

7

Ik = onderwerp

Was = gezegde

Was = persoonsvorm

Bij de hockeywedstrijd = bijwoordelijke bepaling

Gisteren = bijwoordelijke bepaling

8

Bijzin:

Ik = onderwerp
Heb gemaakt = gezegde
Heb = persoonsvorm
Alle leerzame opdrachten = lijdend voorwerp
Nu = bijwoordelijke bepaling

Hoofdzin:

Ik = onderwerp
Snap = gezegde
Snap = persoonsvorm
Dit onderdeel = lijdend voorwerp
Helemaal = bijwoordelijke bepaling

9

Wij = onderwerp
Gaven = gezegde
Gaven = persoonsvorm
Bloemen = lijdend voorwerp
Alle moeders = meewerkend voorwerp
Op hun verjaardag = bijwoordelijk bepaling

Pagina 87

1

ICT-er = zelfstandig naamwoord
School = zelfstandig naamwoord
Een = lidwoord
Computer = zelfstandig naamwoord
Nieuwe = bijvoegelijk naamwoord
Leerkracht = zelfstandig naamwoord

2

Een = lidwoord
Fantastisch = bijvoegelijk naamwoord
Boek = zelfstandig naamwoord

Pagina 88

3

Oude = bijvoegelijk naamwoord
Oma = zelfstandig naamwoord
Plukhaar = zelfstandig naamwoord

6

Parkeren = zelfstandig naamwoord

Schiphol = zelfstandig naamwoord

Groter = bijvoegelijk naamwoord

Pagina 89

Betekeningen van de spreekwoorden:

- 1) Opeens vertrekken
- 2) als je bekend bent, let iedereen extra op je
- 3) mensen die er niets vanaf weten, denken beter te weten
- 4) wie een ander iets wil aandoen, kan zelf slachtoffer worden
- 5) makkelijk geld uitgeven
- 6) na een slechtere periode gaat het altijd beter
- 7) van het ene onderwerp naar het andere onderwerp gaan
- 8) ook je mening geven
- 9) het was een kleine ergernis, maar samen met wat er gebeurd is, wordt het niet meer geaccepteerd
- 10) ergens niet veel mee opschieten
- 11) met inschikkelijke mensen is meer mogelijk
- 12) kinderen lijken meestal op hun ouders
- 13) als er geen toezicht is doet iedereen waar hij zin in heeft
- 14) zelf ook schuldig zijn
- 15) tussen dommeriken is iemand met een beetje verstand de leider
- 16) als je niet luistert naar wijze raad zal je de gevolgen aan den lijve ondervinden
- 17) beter iets dan helemaal niets
- 18) het wordt slecht weer
- 19) thuis voel je je het meest op je gemak
- 20) heel trots zijn
- 21) teveel werk aannemen, zodat je in moeilijkheden komt
- 22) pas als iets mis is gegaan, neemt men maatregelen
- 23) zeuren over kleine dingetjes
- 24) er zijn meerdere manieren om iets te doen
- 25) men ziet de anderen zoals men zichzelf ziet
- 26) het is nergens zo goed als thuis
- 27) iets verkeerd aanpakken
- 28) zoeken naar iets wat nauwelijks te vinden is
- 29) meteen zeggen waar het op staat
- 30) te laat zijn voor het eten

pagina 93

- 1) informerend
- 2) regel 6 heeft geen "ze" dus geen antwoord
- 3) Regel 19 moet regel 7/8 zijn => doet hetzelfde soort werk als de ambulance
- 4) Regel 22 moet regel 9 zijn => de snelle reddingsboot
- 5) Regel 6 moet regel 3 zijn => ze doen het reddingswerk naast hun gewone werk

- 6) Een jacht in de branding, een visserschip met een net in de schroef of een vermiste zwemmer redden
- 7) Om in lastige stressvolle situaties op elkaar te kunnen vertrouwen
- 8) Dat de opvarenden verdronken
- 9) Mensen die in het water liggen/ gered moeten worden
- 10) Schiermonnikoog heeft een vrijwillige reddingsbrigade met reddingsboot de koning Willem 1. Ze vormen een hecht team en voeren soms spannende reddingsoperaties uit.